

Posl. dr. Žitnik poroča o prošnji občin komendske župnije, da se zgradi stanovanje za zdravnika, prirede stanovanja za navadne bolnike ter služba zdravnikova razpiše in predlaga, naj se naroča dež. odboru, ako mogoče, da že letos izvrši sklep dež. zbora v X. seji dne 5. febr. 1895 ali pa vsaj v prihodnjem zasedanju stavi konkretne predloge.

Posl. Kajdiž predlaga, naj se iz predloga fin. odseka „ako je mogoče“ izpusti ter že letos izvrše sklepi dežel. zbora iz leta 1895. Ta predlog je obveljal.

Posl. dr. Žitnik dalje poroča o dovršitvi zgradbe dež. bolnice in troških do konca l. 1897. Dela v bolnici, ograja okrog posestva in vrt vi so dovršeni, kolavdacija vsega dela se vrši in bode v kratkem dovršena. Do konca minolega leta se je na račun dovoljenega kredita izplačalo 684.928 gld. 20 $\frac{1}{2}$ kr. tako da preostaja kredita še 12.441 gld. 79 $\frac{1}{2}$ kr. s prispevkom hiralnice in prisilne delavnice pa okoli 17.740 gl. Glede kurjave se kažejo še vedno neprilichnosti; glavno pozornost pa je treba obračati na manjšo porabo premoga v zavodu. Vršba vseh inštalacij je v rokah enega mašinista, kateremu sta pridružena dva kurjača in dva pomagača. Mašinst je sicer jako spreten, vendar je z delom tako obložen, da mu za regulacije kurjenja in za nadrobno proučevanje naprave ne preostaja prav nič ali vsaj jako malo časa. Koristno bi torej bilo, da bi se imenoval še jeden mašinst, vsaj za zimski čas, da bi nepretrgano in natančno nadzoroval vse naprave ter odstranil nedostatke. Potrata premoga bi se mogla preprečiti, ko bi se strežbenemu osebju: mašinstu in kurjačem dovoljevale premije. Za kurjavo v operacijski dvorani, porodniški sobi in v infekcijski bolnici naj bi se vpeljale plinove peči, s katerimi bi se segrevala tudi voda, katere se sedaj mnogo potratijo. Istotako bi se moglo precej prihraniti pri svečavi. Z ozirom na vse to predlaga fin. odsek:

I. Poročilo dež. odbora o dovršitvi zgradbe dež. bolnice in o stavbnih troških do konca leta 1897. se vzame na znanje.

II. Deželni odbor se pooblašča, oziroma naroča se mu:

a) da vse tehniške instalacije v deželni bolnici natančno pregledati dá po enem, eventualno več strokovnjakih, ter se mu v to svrhu dá na razpolago najvišji znesek 800 gld. iz deželnega zaklada:

b) da pazniškemu osebju na primeren način zagotovi premije od prihranitve premoga;

c) da poizveduje glede stroškov in primernosti vpeljave plina v zavod za ogrevanje vode v smislu podanega poročila ter, če bo uspeh ugoden, izvrši dotične naprave, v katerem slučaju se iz deželnega zaklada dovoli znesek 1000 gld.

d) da popolni razsvetljavo v kolikor je primerno in treba, za kar se iz dež. zaklada dovoli najvišji znesek 300 gld

III. Dež. odboru se naroča, da o vseh preiskavah, poskusih in mogočih napravah v prihodnjem zasedanju poroča.

Posl. Jelovšek poroča o poročilu glede občinskih rečij ter navaja razne nedostatke pri občinski npravi. Da se ta uprava uredi v korist občinam, naj dež. odbor strogo nadzoroval občinske računske zaključke in proračune ter naj se morda v ta namen določi poseben deželni uradnik, ki naj bi pri županstvih pregledaval račune. Ta predlog obvelja.

V imeru upravnega odseka poroča dr. Tavčar o pripravi za deželne zavarovalnice proti požaru, toči in živin-skim boleznim.

Po daljši spravi je dež. zbor vsprejel predlog, naj dež. odbor še letos skliče enketo veščakov, da se o stvari posvetuje in stavi primerne predloge. Glede zavarovanja živine pa naj se počaka, da bode vlada dognala svoje študije in načrte zakonov, po katerih bodo mogle posamezne dežele samostojno urediti zavarovanje.

Nadalje so se s priporočilom izročile dež. odboru prošnje mlekarske zadruge v Košani, županstva v Slavini za drug vodnjak v Orehku, zupanstva v Strugah za odvajanje vode in županstvn v Preserju za ljudsko šolo v Rakitni.

† Viktor Globočnik.

Po kratki a mučni bolezni umrl je dne 4 t m. c. kr. notar Viktor Globočnik, deželni poslanec za mesti Kranj in Škofjaloka. Pokojnik se je rodil l. 1851. v Tržiču, študiral je v Ljubljani in na Dunaji in služboval potem nekaj časa pri sodišči. Takrat je preuzročil, da državno pravdnštvo ni konfiskovalo Jurčičevega „Tugomera“. Ko sodni pristav je po sedemletnem službovanju izstopil iz državne službe in prestopil k notarijatu. V Kranju je užival najsplošneje simpatije. Bil je obč. svetnik, predsednik mestne hranilnice in člen krajnega šolskega sveta, pri zadnjih deželnozborskih volitvah pa sta ga poslali mesti Kranj in Škofja Loka v dež. zbor. Pokojnik je bil značajan in jako delaven rodoljub. Nagrobni govor je govoril dež. odbornik dr. Tavčar. Pogreb so se mej drugimi udeležili gg. dež. glavar Detela, dež. glavarja namestnik baron Lichtenberg, kot zastopnik kluba veleposestnikov, dež. odborniki ces. svet. Murnik, Povše in dr. Tavčar; okr. glavar dr. Gstettenhofer, kot namestnik dež. predsednika; drž. poslanci dr. Ferjančič, Kušar in Pogačnik; deželni poslanci gg.: župan Hribar, Jelovšek, Lenarčič, dr. Majaron, predsednik trgovske in obrtne zbornice Perdan, podpredsednik trgovske in obrtne zbornice Klein; predsednik notarske zbornice g. Gogola z notarji: gg. Komotar, Plantan, Rahne, dr. Šmidinger; župan Kranjski g. Šavnik z obč. svetniki; sodna svetnika Polec in dr. Pekolj z mnogimi sodnimi uradniki; gimnazijski ravnatelj Hubad s profesorji kranjske gimnazije; okr. šolski nadzornik Žumer z mnogimi učitelji iz raznih krajev; dalje zastopniki „Slov. učiteljskega društva v Ljubljani“, zastopniki akad. društev „Slovenija“, „Triglav“ in „Sava“, deputacije škofje-loške in Ljubljanskega „Sokola“ z zastave, deputacije raznih društev iz drugih kranjskih krajev, domača društva s zastavami, šolska mladina, in jako mnogo pokojnikovih osebnih prijateljev. — Bodi blagemu rodoljubu časten spomin!

— **Osebnosti.** Dež. odbornik ces. svetnik Ivan Murnik je zopet imenovan članom osrednje komisije za obrtni pouk in sicer za prihodnjo funkcijsko d bo to je do konca leta 1901. — Mestnim tržnim komisarjem v Ljubljani je imenovan živinozdravnik Hugon Turk v Kočevju. — Za praktikanta pri ljubljanskem magistratu so imenovani Alber Sežun, Danilo Šaplja in Ivan Završan. Okrajni komisar v Litiji Štefan Lapajne je imenovan višjim komisarjem. — Vseučiliški profesor v Gradci dr. Grngorij Krek je imenovan častnim članom češke akademije znanosti.

— **Odlikovanje.** Orožniškemu četovodji Tomažu Tobingerju je cesar podelil srebrni zaslužni križec s krono.

— **Prvo ljubljansko delavsko konsumno društvo** je imele one 27. m. m. svoj občni zbor. Društvo je imelo 1897. l. 280 članov, z uplačenimi deleži v znesku 3856 gld. 55 kr. V minolem letu je društvu na novo pristopilo 44 članov, izobčenih pa je bilo 52 članov. Prometa je imela zadruha 42980 gld. 57 kr., dividende je razdelilo mej zadruž-nike 5 $\frac{1}{2}$ %, skupa. 270 gld. 75 kr. Prvi, sedaj živečih nacionálnih ekonomov pobijajo izalachevanje dividend pri konsumnih društvih.

— **Za Mohorjevo družbo.** Kdor misli pristopiti družbi sv. Mohorja, naj se čim prej oglasi, ker je zdaj zadnji čas za to. Tudi sedanji udje se opozarjajo, naj se oglase kakor kmalu mogoče.

— **Kat. politično društvo** je imelo dne 2. marca svoj občni zbor. Govori se, da so se unele prav zanimive debate, toda v javnost ni o njih še nič prišlo.

— **Žalostne razmere.** Davčna občina Plevije v Koprskem okraju je svoj čas ponudila, da sezida na svoje troške šolsko poslopje, ako dobi potem šolo. To se jej je pri komisijskem ogleda 21. decembra 1893. l. izrečno obljubili in je tudi vladni zastopnik temu pritrdil. Zanašaje se na zagotovilo vladnega zastopnika, je občina zgradila šolo, sedaj pa jo vlada v dež. zboru istrskem naravnost povedala, da občina Plavljice šole ne dobi.

— **Protivstrijske demonstracije** so se primerile 4. t. m. v Trstu. Ta dan se je v Italiji slavila petdesetletnica ustave in to prilikom je porabila tržaška iredenta za hrupno izraževanje njenih čutil. Vsaka država ima take državljane, kakršne si vzgoji.

— **Tatvina.** Konec mesec februarja se je doslej neznan zlikovec vtihotapil gostilničarja Jerneja Zupančiča v Besnici in mu iz pod strešne sobe ukradel devet gnati, 7 kg. špeha in 110 zmetnih knjig.

— **Ponarejalec denarja** Pri Dev. Mariji v Polju so te dni prijeli Valentina Stegnarja iz Trboj pri Smledniku, kateri je v raznih krajih menjaval denar, goldinarje in krone. Stare je bil najbrž le menjalec, ponarejalci pa še niso znani.

— **Nesreča.** Na Malem vrhu pri Novem mestu šel je 15letni posestniški sin Ivan Hrovat streljat vrabce. Pri tem se mu je puška sprožila in strel mu je šel v desno nogo.

— **Tatvina.** Zasebniku Fr. Šešku v Ljubljani ukradel je neznan tat iz omare hranilnično knjižico z vlogo 500 gld. in 4 desetake. Tatu policija doslej še ni mogla zaščititi.

— **Stekel pes** je v ilirsko-bistriskem okraju ogrizel tri osebe, katere so bile poslane v Pasteurjev zavod na Dunaji. Pasji kontumac v Trnovem in v Ilirski Bistrici je bil podaljšan za tri mesece.

— **Nove vrste kuga.** V Saarbrükenu v Prusiji na Nemškem se je pojavila med vojaštvom neka nove vrste kuga. Samo v 3. voju je obolelo 300 mož, med temi 130 nevarno. 22 vojakov je že pomrlo. Vojaška zdravniška komisija preiskuje sedaj to bolezen.

— **Zver v obliki matere.** Udova Anastazija Kanas iz Lonzone blizu Tarnopola bi se bila rada zopet omožila. To jej je pa ovirala njena hčerka. Da doseže vendar svojo nakano, je zaklala ta zver lastno hčerko ter vlovila vso krv, ki je odtekla hčerki, ter jo spila. S tem je hotela odpraviti sledove krvi.

— **Srce na desni strani.** Neki dečko je prišel radi silnega kašlja v bolnišnico v Moskvi na Ruskem. Zdravnik je zapazil med preiskovanjem, da ima dečko povsem zdrava pljuča, a da ima srce na desni strani mesto na levi. Bratje dečkovi so ustvarjeni povsem normalno.

— **Uradni jezik na dunajski univerzi** O priliki neredov in grdih činov, katere so povzročevali nemški burši na dunajski univerzi, so se pritožili slovenski dijaki, radi krivic, na rektorat v posebni spomenici. Ta spomenica je bila spisana v nemškem jeziku in ni bila sprejeta. Da bi se v bodoče ne pripetilo več kaj tako „groznega“, je sklenil akademski senat, da morajo biti vse prošnje dijakov za univerzitetno pisarno spisane v nemškem jeziku. Blagor tebi, o nemški šovinizem: vsi so ti na uslugo in na vseh straneh.

— **Novi metropolit srbski.** Metropolitom srbskim je bil izvoljen v nedeljo vladni kandidat škof Inocent v Nišu s 25 glasovi. 9 glasov je bilo razcepljenih. Kralj srbski je že potrdil to volitev. Svečano umeščenje se je izvršilo ačera.

— **Hrvatski visokošolci v Budapešti** so si ustanovili svoje društvo „Krešimir“. Dotična pravila so predložili

v potrjenje madjarske vladi. Ta jim je vrnila pravila z utemeljenjem, da obstoji v Budapešti že madjarsko akademsko društvo, h kateremu naj se pridruže tudi hrvaški dijaki in se tako približajo madjarskim kolegom. Tako utemeljevanje bi smatrali mi za navadni madjarski „Witz“, a tega ne moremo, kajti to je žalibog gola resnica. Svoboda na madjarskem je res občudovanja vredna. Ali še čudnejši fenomen so eni Hrvatje, ki vzlic vsem takim pojavom vendar verujejo še vedno, da so Madjari, Hrvatom — bratje!

— **Poskus samomora radi — pusta.** V Lahovicah na Češkem ustrelil se je med plesom še ne 20 letni mladenič v prsi. Krogla mu je obtičala v jedni kosti. Na vprašanje, zakaj je to storil, je odgovoril: „to sem storil iz žalosti, ker bode v kratkem konec pusta“. To mora biti pravi pustni norec.

Tržne cene.

V Ljubljani dne 26. feb. 1897. Pšenica gld. 13.— kr. rž gld. 9 80 kr., ječmen gld. 7.— kr., oves gld. 7 50 kr., ajda gld. 9 20 kr., proso gld. 7 40 kr., turšica gld. 6 40 kr., leča gld. 13.— kr., grah gld. 12.— kr., fižol gld. 12.— kr. (Vse cene veljajo za 100 kgr.)

Kuverte s firmo

priporoča

J. Blaznik-ova tiskarna v Ljubljani.

PRISTEN

Cena zavoju 25 kr. (50 vinarjev)
vsečina 500 gramov.

Kathreiner

Varnostna znamka

Kneippova sladna kava

v polnih zrnih.

Kathreinerjeve tovarne za sladno kavo
Dunaj-Monakovo

Kathreiner

V svojo lastno korist naj zahtevajo in jemljejo kupovalci le take izvirne zavoje.